

Міністерство освіти і науки України  
Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України  
Національний університет  
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

# Тези

**75-ї наукової конференції професорів,  
викладачів, наукових працівників,  
аспірантів та студентів університету**

**Том 2**

**02 травня – 25 травня 2023 р.**

Полтава 2023

### *Література*

1. Сайт Українського інституту національної пам'яті. Виставковий проєкт «Мазепа. Карл XII. Пётр I. Топ-10 міфів ru.пропаганди». <https://uinp.gov.ua/vystavkovi-proekty/mazepa-karl-hii-pyotr-i-top-10-mifiv-rupropagandy>

2. "Потужна інформаційна кампанія Петра I з метою уславлення своїх перемог", Сайт музею Полтавської битви <https://battle-poltava.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/potuzhna-informacijna-kampaniya-petra-i.pdf>

3. Олександр Слісаренко «Полтавський міф» (до 310-ої річниці оборони міста Полтави від шведської армії) журнал "Грани" вип. 22 (5)2019. <https://grani.org.ua/index.php/journal/article/view/1369/1349>

**УДК 378.147.016.8**

*А.В. Нарадько, к.і.н., доцент  
Національний університет  
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

## **CHATGPT – НОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА НЕБЕЗПЕКИ ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ**

ЧатGPT – це велика мовна модель, створена на базі технологій штучного інтелекту та навчена за допомогою керованого та підсилювального навчання, яка може спілкуватися з людьми різними мовами та на різні теми. Цей інноваційний продукт відкриває безліч можливостей для використання будь-де, у тому числі у освіті.

Штучний інтелект являє собою галузь науки та технології, що зосереджується на розробці програм та машин, здатних імітувати інтелектуальну діяльність людини, таку як мовлення, навчання та розв'язання проблем. В залежності від завдань, які необхідно виконувати, штучний інтелект може мати різні форми та рівні складності.

Однією з найпоширеніших форм штучного інтелекту є чат-боти, які здатні спілкуватися з людьми за допомогою тексту або голосу. Чат-боти можуть бути використані для різних цілей, таких як розваги, отримання інформації, обслуговування клієнтів, маркетингу тощо, однак не всі з них однаково розумні та природні у спілкуванні. Частина чат-ботів має обмежений набір фраз та сценаріїв, якими вони керуються, і не можуть адаптуватися до нових ситуацій або завдань.

ChatGPT – це новий тип чат-бота, який був розроблений компанією OpenAI і випущений у листопаді 2022 року [1]. Наразі з'явилися й інші сервіси штучного інтелекту: DeepAI, Paintbytext, Bedtimestory, Talk to Books, MakeMyTale, Mubert, Kaiber, Pictory, Microsoft Designer тощо.

Штучний інтелект здатен генерувати та відтворювати тексти, але важливо контролювати якість та точність інформації, яку він надає. ChatGPT навчився фільтрувати вхідні дані та уникає небажаної мови, включаючи мову ворожнечі, расизм та сексизм. Хоча ChatGPT має свої

обмеження, такі як застаріла база даних, що датується 2021 роком та неможливість перевірити правдивість інформації, яку він генерує, він може бути корисним для наукових досліджень та освіти.

ChatGPT може здійснювати різноманітні завдання, включаючи написання наукових статей та допомогу студентам у написанні різних робіт, включаючи контрольні роботи та іспити. Проте важливо мати на увазі, що даний чат-бот має свої обмеження та може надавати неправдиву або некоректну інформацію, якщо не забезпечити достатньої перевірки та фільтрування вхідних даних. Тому, для отримання найбільш точних та коректних відповідей, рекомендується проводити додаткову перевірку інформації, яку надає ChatGPT.

Чат-бот ChatGPT демонструє чутливість до формулювання запитів, що стає підставою для його можливості відповідати на питання. У випадку перефразування завдання, модель може відповісти, що не знає відповіді або запропонувати альтернативну відповідь, що не співпадає із першою. Крім того, ChatGPT, зазвичай, намагається вгадати, що має на увазі користувач, уникаючи уточнювальних запитань. Це призводить до впевнених відповідей на неоднозначні запити та можливості вигадати певні «факти» чи «цитати».

На думку експертів в різних сферах, ChatGPT може вплинути на попит фахівців, що займаються інформаційними технологіями. Крім того, він може негативно вплинути на демократію, оскільки здатен генерувати пости для соціальних мереж та коментарі, які впливатимуть на думку людей.

Чат-бот ChatGPT може генерувати студентські роботи, такі як реферати, курсові та дипломні роботи, а також відповіді на іспитові білети. Це викликає занепокоєння серед освітян усього світу, оскільки студенти можуть перестати самостійно виконувати домашні завдання, що потребує переосмислення системи іспитів та їхнього оцінювання.

Питання боротьби із плагіатом дуже гостро постало для української освіти XXI століття. Новим викликом є чат-бот, що генерує студентські роботи без плагіату. Він перефразовує знайдену інформацію, уникаючи таким чином запозичень, які легко виявити. Через це доведеться переосмислити стандартну систему перевірки знань та оцінювання. З метою протидії протидіяти новій технології розробники вже створили GPT Detector. Проте ця модель не є ідеальною, тому на неї не можна повністю покладатись [2].

Не зважаючи на усі перестороги що до штучного інтелекту, він вже став якісно новим інструментом для осучаснення та підвищення якості освіти. Нейромережа може стати цінним помічником у навчанні, заощадивши час та зусилля на рутинну роботу. ChatGPT у вищій освіті може бути корисним для пошуку першоджерел, підбору матеріалів як для статей і лекцій, здійснювати аналітичне представлення інформації.

Нейромережа може створювати чат-ботів для взаємодії з користувачами, проводити дослідження і розробляти аналітичні звіти та багато іншого.

#### *Література*

1. ChatGPT URL: <https://openai.com/blog/chatgpt>
2. Сергій Гайда. ChatGPT: виклик чи нові можливості для університетської освіти (перші кроки кафедри ТМВД у використанні штучного інтелекту)  
URL: <https://nltu.edu.ua/index.php/novyny/item/1568-chatgpt-vyklyk-chy-novi-mozhlyvosti-dlia-universytetskoi-osvity-pershi-kroky-kafedry-tmvd-u-vykorystanni-shtuchnoho-intelektu>

**УДК 021.3:[077:316]**

*О.М. Василюк  
Національний університет  
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

## **СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТІКТОК ТА INSTAGRAM ДЛЯ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ**

Сучасний етап формування інформаційного суспільства характеризується активним розвитком соціальних мереж, розширенням їх використання в різних сферах, зокрема і в бібліотечній. Соціальні мережі стали затребуваним і популярним засобом комунікації бібліотек зі своїми користувачами, що сприяє позитивному формуванню образу та іміджу сучасної книгозбірні.

Соціальна мережа – це інтерактивний багатокористувацький вебсайт, контент якого наповнюється самими учасниками мережі. Соцмережу розглядають як платформу, за допомогою якої люди можуть здійснювати зв'язок між собою та групуватись за специфічними інтересами. Завдання такого сайту полягає в тому, щоб забезпечити користувачів всіма можливими шляхами для взаємодії один з одним: відео, чати, зображення, музика, блоги, форуми та інше [2, с. 15-16].

Бібліотеки використовують соціальні мережі для анонсування важливих подій, бібліотечних акцій та заходів. Робота в соціальних мережах дозволяє бібліотекам з максимальним ефектом проводити «брендингові» заходи. У результаті реалізації креативних ідей виникає зацікавленість у користувачів мереж, прагнення поділитися інформацією один з одним.

Бібліотеки, усвідомивши переваги інтеграції в соціальні мережі, що надають на одній платформі низку сервісів, необхідних для задоволення інформаційних потреб індивіда, поступово розширюють взаємодію з цими сервісами. При цьому бібліотека отримує додатковий канал реалізації своїх